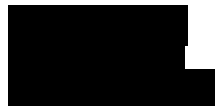

Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu

Kladenská 103/105, 160 00 Praha 6

tel: +420 950 179 310, fax: +420 950 179 358, e-mail: praha@suip.cz, ID DS: dqiefdg

Spisová značka
Q3-2025-11

Naše č.j.
1313/3.30/25-2

Vyřizuje/kontakt

V Praze
04.02.2025

Poskytnutí informace

Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu (dále jen „inspektorát“) obdržel dne 20. 1. 2025 žádost (dále jen „žádost“) žadatele: (dále jen „žadatel“) o následující informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“):

„a. podle jakého zákonného ustanovení se posuzuje situace, kdy právnická nebo fyzická osoba umožní výkon závislé práce nezletilému, který nedosáhl věku 15 let či neukončil povinnou školní docházku, nejedná-li se o výkon umělecké, kulturní, sportovní a reklamní činnosti dítětem, zejména jedná se o přestupek, popř. o jaký přestupek se jedná?“

b. v kolika případech byla ze strany orgánů inspekce práce situace podle písm. a. výše zjištěna v období od roku 2014 do roku 2024?“

Předně je nutno konstatovat, že žádost byla směřována a doručena inspektorátu jako jednomu z oblastních inspektorátů práce. Inspektorát tak zdůrazňuje, že jako povinný subjekt dle zákona o svobodném přístupu k informacím může poskytnout toliko údaje týkající se jeho činnosti, nikoliv údaje za jiné oblastní inspektoráty práce či Státní úřad inspekce práce, resp. ani údaje souhrnné za všechny tyto orgány, jelikož těmito údaji nedisponuje a ani jimi není povinen disponovat.

Inspektorát žadateli v jím nastíněné struktuře poskytuje následující informace.

K bodu a. Žádosti

V souvislosti s tímto požadavkem žadatele je nutno předně uvést, že dle ust. § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím: „*Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.*“. V tomto bodě požadované informace jsou svým obsahem dotazem na právní názor inspektorátu, a tudíž informací, které se nelze domáhat v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím.

I přes výše uvedené se však inspektorát v souladu se zásadou veřejné správy jako služby veřejnosti zakotvenou v ust. § 4 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, k tomuto dotazu žadateli vyjádří.

Předně je nutno uvést, že vždy záleží na konkrétních okolnostech případu. Na danou problematiku tak může být nahlíženo dle okolností věci různým způsobem.

Předně je možné takovéto jednání posoudit jako výkon nelegální práce ve smyslu ust. § 5 písm. e) bod 1 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“): „*nelegální prací práce, která má znaky závislé práce podle § 2 odst. 1 zákoníku práce a je konána 1. fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah; to neplatí, pokud výkon této práce mimo pracovněprávní vztah umožňují jiné právní předpisy,*“. Mohlo by se tak jednat o přestupek dle ust. § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, popř. 139 odst. 1 písm. d) zákona o zaměstnanosti.

Stěžejní v tomto případě je skutečnost, že dochází k porušení ust. § 34, popř. § 35 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“):

§ 34 občanského zákoníku

„*Závislá práce nezletilých mladších než patnáct let nebo nezletilých, kteří neukončili povinnou školní docházku, je zakázána. Tito nezletilí mohou vykonávat jen uměleckou, kulturní, reklamní nebo sportovní činnost za podmínek stanovených jiným právním předpisem.*“

§ 35 občanského zákoníku

„*Nezletilý, který dovršil patnáct let, se může zavázat k výkonu závislé práce podle jiného právního předpisu. Jako den nástupu do práce nesmí být sjednán den, který by předcházel dni, kdy nezletilý ukončí povinnou školní docházku.*“

Nicméně je však možné si představit, že bude ve specifických případech na danou problematiku nahlíženo i prizmatem porušení jiných právních předpisů, zejména v oblasti výkonu umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dítěte, konkrétně např. ust. § 121 odst. 2 zákona o zaměstnanosti: „*Dítě může vykonávat pouze uměleckou, kulturní, sportovní a reklamní činnost (dále jen "činnost dítěte") pro právnickou nebo fyzickou osobu, která má tuto činnost v předmětu své činnosti (dále jen "provozovatel činnosti"), jen jestliže je tato činnost přiměřená jeho věku, není pro něj nebezpečná, nebrání jeho vzdělávání nebo docházce do školy a účasti na výukových programech, nepoškozuje jeho zdravotní, tělesný, duševní, morální nebo společenský rozvoj.*“.

V takovémto případě by pak mohla být naplněna skutková podstata přestupku dle ust. § 34 odst. 1 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o inspekci práce“), popř. § 21 odst. 1 zákona o inspekci práce.

Inspektorát k výše uvedenému opětovně zdůrazňuje, že se jedná o toliko a pouze právní pohled inspektorátu, který nelze považovat za oficiální stanovisko orgánů inspekce práce.

K bodu b. Žádosti

Inspektorát k tomuto budu sděluje, že informační systém inspektorátu konkrétní statistiku v žádosti specifikovaných případů neeviduje. Nicméně lze z úřední činnosti uvést, že inspektorát od roku 2020 zaznamenal 1 takovýto případ (s ohledem na výše uvedené není inspektorát schopen za delší časové období relevantní údaj poskytnout). V daném případě bylo v rámci kontroly konstatováno porušení ust. § 121 odst. 2 zákona o zaměstnanosti.

Digitálně podepsal

Datum: 2025.02.04

15:05:32 +01'00'

Rozdělovník:

1 x Oblastní inspektorát práce pro hlavní město Prahu

1 x